

ABONNEMENT

Pays étrangers

Pour un an: 2 Dolars

Edition spéciale: 3 Dolars.

ADRESE

"İdjtihad,, Constantinople

Téléph: St. 865

xxvème ANNÉE

1 Juin 1930

İCTİHAD

Türkçe ve Fransızca

İLMİ, EDEBİ, İKTİSADİ

No: 298

ABONEMAN:

Seneliği [24Nushâ] Türkiye için 2 1/2, Âlâ kâğıdı-
lısı 5 Liradır

İDAREHANESİ

Cığaloğlunda İctihad Evi

Tarihi Te'sisi:

1904 — Genève

Yirmi beşinci sene

1 Haziran 1930

YARATMALI!

[Créer]

Yazan : Fransanın sabık Başvekili

Edouard Herriot

— 10 —

Bayagılık [La médiocrité] her şeyi istila etmek, her şeyi bir seviyyeye indirmek ister. Her regimden ziyade *démocratie* regimine elzem olan zekâ aristocratilerine la yenkati hücum eder. Her şeyi bozar, her şeyi ifsad eder. Belağeti klişe sözlerle doldurur. Eyiliğindeki, garazsızlık ve ivazsırlığa kadar aslî, manendsiz olmakdan başka bir kabahati olmayan *Goldsmith* gibi bir nefis muhariri gururlarile ta'zib ve istihkarile red eder.

Her resmi cenaze alayında çalınan bir matemi nekerat olmak üzere *Chopin* in ulvi bir *Sonat* inin bir pareasını ayırır ve bozar. Sanati, fi'li ve fikri kendi seviyyesine indirir. Tahribatını ekseriya ma'ruz olduğumuz bir huzur [Béatitude] tarzı vücade getirir. Asil endişe, zerafet, tekayyud ile istihza eder, Enegie ile şiddetin bir tutulmasını ister, Kini yoran çalışan sükûndan hiddetlenir.

Münkir taassuba, batıl fikirlerin teşevvüşüne, asil Fransız, âkilane yaratma iradesile karşı gelecektir.

Bizim anladığımız vech ile *Démocratie* fa'aliyyetin hiç bir şeklini red etmez el verir ki bu fa'aliyyet milletin menfa'atine cereyan etsin. Biri formüllerle ifade olunan biri istiklale mütevecih, diğeri din gibi tefsir olunan bir mazi üzerinde kalmış olarak, Fransız gençliğini, lâ'ekal iki kısma ayırmaya gayret edildi ve bu gayretde bulunulacaktır.

Bir milletin haytında *mazi* ve *hal* i le *istikbal* i biri birinden ayırmak ka-

La voix du Pacifiste

Des rictus, des sanglots, des râles d'agonie,
Viennet alimenter les affres de la mort;
La rage du non sens et de l'ignominie
Entasse aux coeur trompés la haine et le remords.

Le dol est souverain, la vertu se renie,
Le crime est exalté, l'hypocrisie endort
Les esprits ingénus, le paisible génie
Se dévore impuissant dans ses divins efforts.

Dans le sang, dans la boue, égorgés, égorgeants,
Les mortels affolés sous d'infâmes agents
Avacent et les cieux de honte se revoilent.

Mes regards embrasés d'ires et de pitiés,
Au delà des muées, des rêves oubliés,
Vous suivent ô martyrs, là, du haut des étoiles.

17 Aout 1918

Dr. Abdullah Djevdet

dar hiç bir şey sun'i ve tehlikeli değildir [*] An'ana mazide terekkidir; terekki istikbalde an'ane olacaktır. Her yaratma cehdi müessir olmak için sevabı ihata etmeyi, sevabı tam ittila'i istilzam eder. Bir nehri iyi tanımak için manba'ına kadar ta'kib etmek lazımdır.

Üzerinde ısrar edeceğiniz temerküz [Conceniration] hadisesi gibi bir mavaka'i layiki vech ile takdir etmek için sanayi'imizi hali tekamülünde müşahade etmiş, tedkik etmiş olmak lazımdır. Zaten, kendisine *Révolutionnaire* = inkilabci dese de, Fransız, mazesini sever. «Basilie»i yıkar, fakat sonra Bastille den bazı bekaya bulunursa Celestin rıhtımının çınarları civarında onu dindarane bir ihtimam ile itmam ve ihya eder. *Démocratie* ye kalbî merbutiyyet Fransanın bütün tarihi servetlerine merbutiyyete mani' olamaz [**]

[*] Dr **Gustave Le Bon** dan, 2 janvier 1930 taihılı alpimiz bir mektubunda mazesile pek çabuk alakesini kesen milletlerden bahsederek **En général, les peuples ne survivent pas facilement à la mort de leur Dieu** diyordu. AB. DJ.

[**] Bu keyfiyeti M. D. de Coubertin **Pour mieu^x comprendre la France** unvanlı küçük kütüphanesinde göstermiştir.